

MEMORANDUMUL TEHNIC DE ÎNȚELEGERE

1. Acest Memorandum Tehnic de Înțelegere (TMU) are drept scop definirea variabilelor determinate de țintele cantitative (criteriile de performanță și țintele indicative, vezi Tabela 1) stabilite de Memorandumul cu privire la Politicile Economice și Financiare (MEFP) și descrierea metodelor care trebuie utilizate pentru evaluarea performanței programului în raport cu aceste ținte.

I. ASUMĂRI PENTRU SCOPURILE PROGRAMULUI

2006

2. Disbursarea creditului în valoare de 38,5 milioane dolari SUA
3. Veniturile bugetului public național din privatizare în 2006 se vor cifra la 67,8 milioane lei.
4. Pentru scopurile monitorizării programului, componentele bilanțului contabil ale BNM denumite în dolari SUA vor fi convertite la cursul de schimb stabilit de program. Cursul de schimb stabilit de program pentru leul moldovenesc (MDL) în raport cu dolarul SUA este de 12,832 lei pentru un dolar SUA. Pentru scopurile programului sumele denumite în alte valute vor fi convertite în dolari SUA prin aplicarea cursului de schimb corespunzător încrucișat vizavi de dolarul SUA înregistrat la sfârșitul anului 2005.
5. Pentru a calcula ajustări pentru disbursări din sursele externe în cazul în care acestea vor depăși sumele prevăzute de program, va fi utilizat cursul de schimb valabil la ziua disbursării. Pentru a calcula ajustări în cazul insuficienței disbursărilor în raport cu sumele prevăzute de program, pentru disbursare va fi utilizat cursul de schimb asumat de program.

II. CERINȚELE PRIVIND PREZENTAREA RAPOARTELOR

6. Datele macroeconomice necesare pentru evaluarea criteriilor de performanță și a țintelor indicative în scopul măsurării performanțelor vor fi prezentate personalului FMI, incluzând, dar nefiind limitate la datele indicate în Tabelul 2. Autoritățile vor asigura remiterea promptă către personalul FMI a informațiilor vizând rectificarea datelor.

III. ȚINTELE ȘI DEFINIȚIILE PENTRU SCOPURILE PROGRAMULUI

Limita minimă a stocului rezervelor internaționale nete (NIR)

(milioane lei)

Poziția la	Nivelurile minime Rezerve internaționale nete (Criteriu de performanță)
31 martie 2006	6,410
30 iunie 2006	6,791
30 septembrie 2006	7,866
31 decembrie 2006	8,276

7. **Rezervele internaționale nete a BNM** în valutele convertibile sunt definite ca diferența dintre rezervele brute și pasivele în valutele convertibile. Pentru scopurile de monitorizare a acestui program, rezervele brute ale BNM sunt definite ca aurul monetar, disponibilitățile de DST, orice poziție de rezervă la FMI și disponibilitățile de valută ale BNM în valutele convertibile, inclusiv disponibilitățile de hârtii de valoare denominate în valutele convertibile utilizate liber pentru achitări la efectuarea tranzacțiilor internaționale, calculate reieșind din asumările programului la cursul de schimb bilateral. Din activele de rezervă se exclud subscrierile de capital la instituțiile financiare străine, activele nefinanciare pe termen lung, disbursările mijloacelor de Banca Mondială sau orice altă instituție internațională menite pentru recreditare și implementare a proiectelor, activele în valute neconvertibile și activele de rezervă depuse drept gaj pentru creditele externe sau altfel grevate, inclusiv plățile în valută străină cauzate de tranzacțiile cu active derivative (contracte de tip futures, forward, swap sau opțiuni). Pasivele de rezervă în valutele convertibile sunt definite ca utilizarea creditului FMI și pasivele BNM în valutele convertibile față de nerezidenți cu scadența inițială până la un an, inclusiv cele cu scadența inițială de un an. Din pasivele de rezervă se exclud pasivele cu scadența inițială mai mare de un an.

8. Plafoanele activelor interne nete (NDA) și a bazei monetare a BNM

9.
10. (milioane lei)
11.

Poziția la:	12. Nivelul minim	Nivelul maxim
	13. NDA	Baza monetară
	14. (Criteriu de performanță)	(Ținta indicativă)
31 martie 2006	15. 60	16. 6,470
30 iunie 2006	19. 55	20. 6,846

30 septembrie 2006	21.	-477	22.	7,390
31 decembrie 2006	23.	-150	24.	8,126

25. **Baza monetară** este definită ca circulație monetară (în afară băncilor), numerar în casa băncilor, total rezerve obligatorii și soldul aflat la conturile corespondente în lei ale băncilor la BNM.

26. **Activele interne nete ale BNM** sunt definite ca diferența dintre baza monetară (vezi definiția din aliniatul 8) și activele externe nete ale BNM.

27. **Activele externe nete ale BNM** sunt definite ca rezerve brute în valute convertibile (conform definiției din p. 7) plus active externe în valute neconvertibile, fonduri disbursate de Banca Mondială sau alte instituții internaționale, destinate pentru acordarea creditelor și implementarea proiectelor, și activele externe gajate sau grevate într-un alt mod, inclusiv cereri în valută străină care rezultă din tranzacțiile cu activele derivative și alte active externe nete minus obligațiunile în valută străină ale BNM față de nerezidenți.

28. Limita minimă a totalului soldului de casă al bugetului public național
29. (milioane lei)
30.

31.	32.	Soldul de casă
	33.	(Criteriu de performanță)
Schimbare cumulativă din 31 decembrie 2004	35.	34
31 decembrie 2005	36.	634
Schimbare cumulativă din 31 decembrie 2005	37.	
31 martie 2006	38.	-247
30 iunie 2006	39.	-417
30 septembrie 2006	40.	-303
31 decembrie 2006	41.	-350

42.

43. Definiția **guvernul general** include bugetele guvernelor central și local. Totodată, bugetul public național include fondul de asigurare socială, fondul de asigurare în medicină, fonduri speciale și extrabugetare și proiectele investiționale finanțate din exterior. Bugetul guvernului local include fonduri speciale și extrabugetare. Autoritățile vor informa personalul FMI despre apariția fondurilor speciale sau extrabugetare noi care pot fi create pe parcursul programului în scopul executării operațiunilor de caracter fiscal și vor asigura includerea acestor fonduri în bugetul public național. Se exclud orice entități de stat care au un statut legal separat. Creditarea netă de către sistemul bancar a guvernului general este definită ca datorii restante ale sectorului bancar față de guvernul general (cu excluderea cererilor asociate cu dobânda calculată, plățile fiscale și contribuțiile la Fondul Social ale băncilor comerciale și acordarea creditelor de băncile comerciale din contul creditelor

externe), inclusiv overdraft-uri, credite directe și disponibilități de hârtii de valoare de stat minus depozitele guvernului general (cu excluderea dobânzii calculate la depozitele guvernului și inclusiv conturile proiectelor investiționale finanțate din surse externe)¹. Ministerul Finanțelor va pune la dispoziție date cu privire la valorile mobiliare de stat deținute și cu privire la proiectele investiționale finanțate din surse externe.

44. **Limitele trimestriale ale sumei deficitului de casă al guvernului general** sunt cumulative și vor fi monitorizate **din punct de vedere financiar** ca suma creditului net al sistemului bancar față de guvern (cu excluderea schimbării stocului hârtiilor de valoare de stat emis pentru scopurile recapitalizării băncii centrale), plasarea netă de guvernul general a hârtiilor de valoare în afara sistemului bancar național, alte credite nete acordate guvernului general de sectorul nebancaș național, mijloace obținute de guvernul general din contul datoriei externe² pentru susținerea directă a bugetului și pentru implementarea proiectelor specifice minus datoriile achitate și veniturile din privatizare obținute în rezultatul vânzării activelor de stat, după deducerea costurilor direct asociate cu vânzarea acestor active. Ar putea fi necesară revizuirea metodologiei de calculare a deficitului conform prevederilor prezentului Memorandum Tehnic de Înțelegere odată cu introducerea modificărilor planificate în Planul de conturi în aprilie, 2006.

45. **Hârtii de valoare de stat** în formă de obligațiuni cu cupon zero vândute cu o reducere vizavi de valoarea lor nominală vor fi tratate ca articole de finanțare în evidența fiscală, prin înregistrarea sumelor de facto obținute de la cumpărători. La data de răscumpărare, valoarea de vânzare va fi înregistrată ca amortizare, iar diferența între amortizare, astfel definită, și valoarea nominală va fi înregistrată ca achitare dobânzii la datoria internă.

46. **Limitele datoriei externe** se aplică la (i) contractarea sau garantarea datoriei externe neconcesionale pe termen scurt (cu scadența inițială până la și inclusiv un an) și (ii) contractarea sau garantarea datoriei neconcesionale pe termen mediu și lung cu scadența inițială mai mare de un an. Datoria pe termen scurt include toate obligațiile pe termen scurt cu excluderea creditelor comerciale de import. Datoria pe termen scurt denominată în alte valute decât dolarul SUA va fi convertită în dolari SUA la cursul de schimb prevalent la data disbursării. Datoria pe termen mediu și lung denominată în alte valute decât dolarul SUA va fi convertită în dolari SUA conform cursului de schimb încrucișat actual.

47. Noțiunea de **datorie** se aplică așa cum este definită la punctul nr. 9 din Liniile Directoare ale FMI privind Criteriile de Performanță referitoare la datoria externă, adoptate la 24 august 2000 (Decizia nr. 12274-(00/85)³. Acest criteriu de performanță se aplică nu

---

1. ¹ Pentru calculul sumei nete a creditului acordat Guvernului de către sistemul bancar vor fi excluse conturile 1731, 1732, 1733, 1735, 1761, 1762, 1763, 1801, 1802, 1805, 1807, 2711, 2717, 2721, 2727, 2732, 2733, 2796, 2801 și 2802.

2. ² Datoria este definită în sensul prezentat în trimiterea nr. 3; vezi aliniatul privind plafonul datoriei externe.

3. ³ Datoria este definită ca obligație curentă, adică obligație convențională, creată în baza contractului prin furnizarea valorii, fie în forma activelor (inclusiv valutele) sau serviciilor, care solicită de la cel obligat să

numai la datorie în sensul exprimat mai sus, ci și la angajamentele contractate sau garantate pentru care nu a fost primită valoarea.

48. Pentru scopurile programului, **garantarea** unei datorii apare din orice angajament legal al guvernului sau al BNM sau al altei instituții care acționează din numele guvernului de a deservi o astfel de datorie în cazul neachitării din partea recipientului.

49. **Concesionalitatea** va fi calculată prin aplicarea ratelor de scont pentru valutele specifice pe baza ratelor de referință pentru dobânzile comerciale (CIRR) OECD. Media CIRR de zece ani va fi utilizată ca rată de scont pentru evaluarea concesionalității creditelor cu scadența inițială de cel puțin 15 ani, iar media CIRR de șase luni va fi utilizată pentru evaluarea concesionalității creditelor cu scadența inițială de mai puțin de 15 ani. Atât la media de zece ani, cât și la cea de șase luni se vor aplica următoarele marje: 0,75 procente pentru perioada de rambursare mai mică de 15 ani; 1 procent pentru perioada de 15–19 ani; 1,15 procente pentru perioada de 20–30 ani și 1,25 procent pentru perioada de mai mult de 30 ani. Conform acestei definiții, numai împrumuturile cu elementul nerambursabil de cel puțin 35 procente din valoarea totală a împrumutului vor fi excluse din plafoanele stabilite la împrumut. Plafonul datoriei nu se va aplica la împrumuturi clasificate ca obligațiile BNM față de rezervele internaționale.

50. Pentru scopurile programului, stocul datoriei externe include angajamentele față de deservirea datoriei cu termenul expirat (rambursarea sumei principale a împrumutului și achitarea dobânzii) care apar în legătura cu orice datorie contractată sau asumată de Guvernul Republicii Moldova sau de BNM, sau de orice altă instituție care acționează din numele Guvernului Republicii Moldova. Plafonul privind achitarea noilor datorii externe va fi aplicat permanent pe întreaga durată a aplicării mecanismului de facilitare. Plafonul nu se aplică la achitarea datoriei externe care apare din renegocierea datoriei externe cu creditorii externi, inclusiv cu creditorii-membrii Clubului de la Paris; și în mod specific, la achitarea datoriei externe în cazul în care creditorul este de acord cu amânarea achitării până la inițierea negocierilor.

51. Datoriile aferente cheltuielilor sunt definite ca diferența între obligațiile de plată scadente și achitățile efectuate real. Acestea pot să apară la orice articol de cheltuieli, inclusiv transferturi, deservirea datoriei, salarii, pensii, achitarea consumului de energie sau plata pentru bunuri și servicii. Datorii aferente cheltuielilor la plata bunurilor și serviciilor prestate de furnizori, sunt definite ca obligații față de furnizori, datorate, dar neachitate de o perioadă mai mare de 30 de zile și care sunt necontestate. Datorii acumulate între bugetul de stat, guvernele locale, fondul social, fondul de asigurări în medicină și fondurile extrabugetare nu se includ în plafonul datoriilor aferente cheltuielilor bugetului public național.

---

efectueze una sau mai multe plăți în forma activelor (inclusiv valutele) sau serviciilor, la un moment dat în viitor; aceste plăți vor fi utilizate pentru achitarea obligațiilor aferente sumei principale și/sau dobânzii asumate în baza contractului. Datorii, penalități și recuperarea pierderilor în bază hotărârii instanței judecătorești cauzate de neachitări în cadrul obligațiunilor contractuale care constituie datoria se consideră datorie. Neachitarea unei astfel de obligații care, conform acestei definiții, nu se consideră datorie (de exemplu, achitarea contra livrării) nu va conduce la crearea datoriei.

IV. AJUSTĂRI

52. În cazul în care suma veniturilor din privatizare vor depăși asumările utilizate pentru scopurile programului, va fi necesară inițierea negocierilor cu personalul FMI pentru a conveni asupra modului de utilizare a acestora.

53. În cazul în care disbursările împrumuturilor externe vor depăși asumările utilizate pentru scopurile programului, plafonul deficitului de casă al guvernului general va fi majorat cu o valoare corespunzătoare până la limita cumulativă de 125 milioane lei. În cazul insuficienței disbursărilor, plafonul va fi diminuat cu sumă deplină.

54. Plafonul activelor interne nete ale BNM va fi majorat cu valoarea nominală a hârtiilor de valoare de stat emise pentru scopurile de recapitalizare a BNM și diminuate cu valoarea nominală de răscumpărare a hârtiilor de valoare de stat emise anterior pentru aceleași scopuri.

Tabelul 1. Moldova: Criteriile cantitative de performanță și țintele indicative, 31 martie – 31 decembrie 2006 1/

	Stocuri 2/ 31 decembrie 2005	31 martie 2006 Țintele indicative	30 iunie 2006 Țintele indicative	30 septembrie 2006 Criteriile de performanță	31 decembrie 2006 Țintele indicative
1. Criteriile cantitative de performanță	(milioane lei)				
Plafonul activelor interne nete ale BNM	569	60	55	-477	-150
Limita minimă a soldului fiscal guvernului general ^{3/}	634	-247	-417	-303	-350
Limita minimă a activelor interne nete ale BNM	6 436	6 410	6 791	7 866	8 276
Plafonul datoriei externe neconcesionale contractate sau garantate de guvernul general	...	0	0	0	0
2. Criteriile de performanță permanente					
Plafonul acumulării stocului datoriilor externe 4/	...	0	0	0	0
	(milioane lei)				
3. Țintele indicative					
Plafonul bazei monetare	7 002	6 470	6 846	7 390	8 126
Plafonul schimbării stocului datoriilor interne aferent cheltuielilor guvernului general	...	0	0	0	0
	(milioane lei, cu excepția cazurilor indicate)				
4. Asumare de bază					
Finanțarea concesională a datoriei externe	327	130	231	362	494
în milioane dolari SUA	...	10	18	28	39
Venituri în urma privatizării	176	9	30	50	68

Sursă: autoritățile Republicii Moldova și estimările personalului FMI.

1/ Cifrele pentru anul 2006 se referă la fluxurile cumulative începând cu sfârșitul anului 2005, cu excepția cazurilor indicate. Criteriile cantitative de performanță pentru anul 2006 sunt calculate în baza cursului de schimb estimat la nivel de 12,832 lei/dolar SUA.

2/ Cu excepția soldului fiscal al guvernului general și a împrumuturilor concesionale în cadrul datoriei externe, care reprezintă fluxuri.

3/ În cazul în care disburseările datoriei externe vor depăși asumările utilizate pentru scopurile programului, plafonul deficitului de casă a guvernului general va fi majorat cu o valoare corespunzătoare până la limita cumulativă de 125 milioane lei. În cazul insuficienței disburseărilor, plafonul va fi diminuat cu sumă deplină.

4/ Cerința va intra în vigoare odată cu aprobarea programului cu FMI

Tabelul 2. Moldova: Datele solicitate de personalului FMI

Articol	Periodicitate
Datele fiscale (a se prezenta de Ministerul Finanțelor)	
Operațiunile bugetului public național: venituri, cheltuieli și finanțare (funcțională și economică).	Lunar, nu mai târziu de trei săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Datoria internă	Lunar, nu mai târziu de două săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Arieratele interne	Lunar, nu mai târziu de trei săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Venituri din privatizare vărsate în buget (în lei și în valută străină, fără costul tranzacției de vânzare)	Lunar, nu mai târziu de trei săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Datele monetare (a se prezenta de BNM)	
Sinteza monetară a BNM	Săptămânal, nu mai târziu de o săptămână după sfârșitul fiecărei săptămâni
Sinteza monetară vizând sistemul bancar	Săptămânal, nu mai târziu de două săptămâni după sfârșitul fiecărei săptămâni
Cerințele nete vizavi guvernul general (BNM și băncile comerciale)	Săptămânal, nu mai târziu de două săptămâni după sfârșitul fiecărei săptămâni
Indicatorii financiari a băncilor comerciale (Departamentul Supraveghere Bancară a BNM)	Lunar, nu mai târziu de patru săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Fluxuri de numerar în valutele străine	Lunar, nu mai târziu de două săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Operațiuni valutare (datele BNM)	Lunar, nu mai târziu de două săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Datele pieței valutare (volumul vânzărilor, intervenții, cursul de schimb)	Zilnic, nu mai târziu de 12 ore după sfârșitul zilei
Operațiuni de sterilizare efectuate de BNM	Săptămânal, nu mai târziu de o săptămână după sfârșitul fiecărei săptămâni
Tranzacții pe piața interbancară (volumul, ratele medii)	Săptămânal, nu mai târziu de o săptămână după sfârșitul fiecărei săptămâni
Balanța de plăți (a se prezenta de BNM)	
Datele contului curent și ale contului de capital	Trimestrial, nu mai târziu de șase săptămâni după sfârșitul fiecărui trimestru
Transferturi/remitențe prin intermediul sistemului bancar	Lunar, nu mai târziu de șase săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Datele privind datoria externă (a se prezenta de MF)	
Informații vizând noile împrumuturi externe contractate sau garantate de guvern.	Lunar, nu mai târziu de trei săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Deservirea datoriei: total spre achitare cu indicația creditorilor și real achitată	Lunar, nu mai târziu de trei săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Disbursarea granturilor și creditelor cu indicația creditorului	Lunar, nu mai târziu de trei săptămâni după sfârșitul fiecărei luni
Alte date (a se prezenta de Biroul Național de Statistică)	
Indice al prețurilor de consum (general)	Lunar, nu mai târziu de două săptămâni după sfârșitul fiecărei luni.
Conturile naționale cu indicația sectoarelor de producere în termeni nominali și reali	Trimestrial, nu mai târziu de trei luni după sfârșitul fiecărui trimestru
Datele vizând exportul și importul cu indicația valorii, volumului și valorilor de unitate, cu indicația principalelor categorii și țări	Lunar, nu mai târziu de două luni după sfârșitul fiecărei luni